

Neveléstörténet szigorlat pedagógia szak

1. DeMause pszichogenikus fejlődésmodellje, és annak kritikája. Az egyes történelmi korok rövid áttekintése a gyermekszemlélet szempontjából. (Irodalom: 12.)
2. A protestáns „hivatásetika” pedagógiai következményei. John Locke utilitarizmusa. Locke gyermekideálja és gyermekfelfogása. Jean-Jacques Rousseau pedagógiája az „Émile” alapján. Rousseau hatása a filantropistákra és a reformpedagógiára. (1. 3. 8. 12.)
3. A reformpedagógia kialakulásának történelmi gyökerei. A reformgondolatok kontinuitása. (2. 5. 6. 7. 8.)
4. Az iskolakritika megfogalmazódása különböző történelmi korokban. (2. 8. 11.)
5. A középiskolai tanárképzés története Magyarországon, különös tekintettel a kolozsvári-szegedi egyetem tanárképzésére. (4.)
6. Herbart pedagógiája és gyermekszemlélete. Herbart hatása. (3. 8. 10.)
7. Eötvös József népoktatási törvénye: 1868. Középiskolák és egyetemek Magyarországon a 19. század közepétől. (3. 4. 9.)
8. Problématörténelmi megközelítés: A nőnevelés története a kezdetektől az újkorig. (8.)
9. Problématörténelmi megközelítés: A nőnevelés története Rousseau-tól a 20. század végéig. (8.)
10. Problématörténelmi megközelítés: Iskolatörténet. (Az iskola mint intézmény fejlődéstörténete). (3. 8. 9. 11.)

A felkészüléshez javasolt irodalom:

1. Rousseau, Jean-Jacques [1762] (1978): *Emil vagy a nevelésről*. Ford.: Györy János. Tankönyvkiadó, Budapest, 3. kiadás.
2. Key, E. [1900] (1976): *A gyermek évszázada*. Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Pukánszky Béla – Németh András (1999): *Neveléstörténet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.
<http://primus.arts.u-szeged.hu/~pukanszk/konyv/>
<http://magyar-irodalom.elte.hu/nevelestortenet/>
4. Pukánszky Béla (1999): Középiskolai tanárok képzése a két világháború között. In: Békési Imre (szerk.): *Szegedi Tanárképző Főiskola 1873-1998*. Tanszéktörténet. Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged. 580-593. p. <http://primus.arts.u-szeged.hu/~pukanszk/mars/Tanark.pdf>
5. Pukánszky Béla (2000, szerk.): *A gyermek évszázada*. A konferencia szerkesztett előadásait tartalmazó kötet. Osiris Kiadó. Bevezető fejezet: <http://www.staff.u-szeged.hu/~comenius/gyerevsz.htm>
6. Németh András (1996): *A reformpedagógia múltja és jelene*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
7. Németh András – Skiera, Ehrenhard (1999): *Reformpedagógia és az iskola reformja*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
8. Németh András – Pukánszky Béla (2004): *A pedagógia problémátörténete*. Gondolat Kiadó, Budapest. A nőneveléssel foglalkozó fejezet megtalálható: <http://www.staff.u-szeged.hu/~comenius/eloadasok/>
9. Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2003, szerk.): *Neveléstörténet szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest.
10. Pukánszky Béla (2002): Herbart pedagógiájának időszerűsége: példa a középút keresésére. In: *Neveléstörténelmi kaleidoszkóp – A középkortól napjainkig*. Neveléstörténelmi füzetek, 20. OPKM, Budapest, 21-30. p. <http://primus.arts.u-szeged.hu/~pukanszk/mars/Herbart.htm>
11. Pukánszky Béla (2002): Iskolakritika és alternativitás. *Tani-tani*. 1. különszám, 44-55. p. <http://primus.arts.u-szeged.hu/~pukanszk/mars/refregenma.htm>
12. Pukánszky Béla (2005): *A gyermek a 19. századi magyar neveléstani kézikönyvekben*. Iskolakultúra könyvek, 28. Pécs. http://www.iskolakultura.hu/documents/books/a_gyermek_a_19sz-i.pdf
13. Pukánszky Béla (2000): Pedagógiai és pszichológiai tudományos iskolák a kolozsvári-szegedi egyetemen. In: Németh András - Tenorth, Heinz Elmar (szerk.): *Neveléstudomány-történelmi tanulmányok*. Budapest, Osiris. 203-228. p. <http://www.staff.u-szeged.hu/~comenius/pedpsz.htm>